

Miljøstyrelsen har et tæt samarbejde med andre ministerier ved behandlingen af sager på bekæmpelsesmiddelområdet. Det drejer sig om Landbrugsministeriets forsøgsinstitutioner, primært Planteværnscentret og Statens Skadedyrlaboratorium, der er Miljøstyrelsen behjælpelige med en vurdering af midlernes effektivitet og eventuelle alternative midler til bekæmpelsesmidler. Desuden er der et samarbejde med Arbejdsministeriet vedrørende spørgsmålet om personlige værnemidler.

Det skal i den forbindelse nævnes, at Planteværnscentret i en meget lang årrække har udført et omfattende forsøgsarbejde med henblik på en hensigtsmæssig anvendelse af bekæmpelsesmidler, siden 1938 bl.a. i forbindelse med den mellem Landbrugsministeriet og Dansk Agrokemisk Forening indgåede frivillige aftale om afprøvning og anerkendelse af bekæmpelsesmidler.

Det tidligere giftnavn og senere Miljøstyrelsen har i deres vurderinger af nye bekæmpelsesmidler og ved fastsættelse af regler for deres anvendelse lagt stor vægt på, at anvendelsen ikke giver anledning til sundhedsskadelige mængder i de spiselige afgrøder.

Levnedsmiddelstyrelsen har til sikring af, at levnedsmidler ikke indeholder uacceptable rester af bekæmpelsesmidler, fastsat grænseværdier for, hvor høje indhold der må forekomme i levnedsmidler.

Til kontrol af overholdelse af grænseværdierne foretages en omfattende stikprøvekontrol. Resultatet af disse undersøgelser viser, at der kun i få tilfælde påvises restindhold højere end grænseværdierne.

Udarbejdelsen af anvendelsesregler og grænseværdier og kontrollen med reglernes overholdelse er stærkt medvirkende til, at anvendelsen af bekæmpelsesmidler i dag normalt ikke er et levnedsmiddelhygiejnisk problem.

2. Bekæmpelsesmiddelovgivningens muligheder for at styre og begrænse forbruget af bekæmpelsesmidler

Godkendelsesordningen for bekæmpelsesmidler er fra lovgivers side tænkt som et middel til at styre, hvilke midler der må anvendes i Danmark. Ordningens hovedformål er at tilvejebringe tilstrækkelige oplysninger om det enkelte middel, således at Miljøstyrelsen kan vurdere, om der kan gives en god-

kendelse, og i givet fald fastsætte de fornødne vilkår for godkendelsen. Dette betyder omvendt, at hvis en ansøger kan levere den fornødne dokumentation og midlet vurderes ikke at være farligt for sundheden eller miljøet, kan Miljøstyrelsen ikke nægte at godkende midlet med den begrundelse, at der allerede findes et tilsvarende middel på markedet. Miljøstyrelsen har med andre ord ikke hjemmel til at gribe ind i den fri konkurrence ved at indskrænke antallet af godkendte parallelprodukter, således som der har været ytre ønske om fra Forbrugerrådets repræsentant i Bekæmpelsesmiddelrådet.

Ved hjælp af godkendelsesordningen kan Miljøstyrelsen få en sammenlignelig viden om alle bekæmpelsesmidler, der sælges i Danmark, med hensyn til midlernes farlighed og anvendelsesområder, således at der evt. kan træffes generelle eller konkrete bestemmelser om begrænsninger i salg og anvendelse af bestemte midler.

Til opfyldelse af målet, en ajourført viden om samtlige godkendte bekæmpelsesmidler, er der indført den bestemmelse i loven, at samtlige godkendelsesindehavere skal underrette Miljøstyrelsen om væsentlige ændringer i eller tilføjelser til de allerede indsendte oplysninger.

Den generelle styringsmekanisme i godkendelsesordningen er suppleret i kemikalielovens § 30 med en adgang for ministeren til i særlige tilfælde at fastsætte særlige regler om begrænsning i eller forbud mod salg, import og anvendelse af bestemte stoffer, der indebærer en særlig risiko for sundheden eller miljøet. Denne adgang har dels udmøntet sig i bekendtgørelser om anvendelse af bestemte bekæmpelsesmidler til bestemte formål (flysprøjtebekendtgørelsen og bekendtgørelsen om anvendelse af methylbromid til jorddesinfektion) og dels i generelle regler i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen for salg og anvendelse af bekæmpelsesmidler.

For så vidt angår reglerne i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen er det bestemt, at giftige bekæmpelsesmidler kun må anvendes erhvervs-mæssigt, og at meget giftige midler kun må anvendes af personer, der har gennemgået et særligt giftkursus. Den valgte afgrænsning mellem erhvervs-mæssig og privat anvendelse er truffet ud fra den forudsætning, at erhvervs-mæssige brugere forventes at have kendskab til, hvordan man beskytter sig